

ERKKI KAASALAINEN

JUHANA JA ANNI HAAKANAN

SUKU 1830-1989

1. ALKUSANAT

Kun kirjoittajalla oli vuonna 1984 kahden viikon aikana tilaisuus keskustella äitini Maria Kaasalaisen kanssa hänen lapsuudestaan ja sen aikaisista oloista, totesin, että tietojen kirjaamisella olisi merkitystä välitettäessä tietoa nuoremmille polville.

Lisätietojen saannissa on ollut vähäistä vaikeutta, mutta toisaalta on tullut apua ja tietoa yllättäviltäkin tahoilta. Saamastani avusta esitän tukijoille nöyrimmät kiitokset. Erityiskiitokset osoitan Eila ja Arvo Pärssiselle saamastani avusta.

2. SUKUTIETOJA

I. Paavo Läärää ja hänen puolisoaan Aunea o.s. Jukolainen on pidettävä tässä vaiheessa Haakanan suvun kantaisänä ja -äitinä, kun sukututkimus neuvostoliittolaisista lähteistä on toistaiseksi suljettu pois mahdollisuuksien piiristä.

Tiedossa ei ole Paavo Läärän syntymä- ja kuolinaika. Sitä vastoin hänen puolisonsa Aunen kyseiset tiedot tunnetaan. Hän oli syntynyt Inkerin Vuolen pitäjässä 6.1.1830 ja hän kuoli Vpl. Pyhäjärven pitäjän Konnitsan kylässä 28.11.1930. Aune Läärä eli siis yli satavuotiaaksi. Kuollessaan hän oli täysin sokea. Aune Läärä kuoli Konnitsassa Antti ja Maria Hiiren talossa.

II. Lapsi:

Anni Haakana o.s. Läärä, s.9.3.1874 Vuolella

Taulu 1

Taulu 1

II. Anni Haakanan oman ilmoituksen mukaan hän oli syntynyt "kuutta viikkoa ennen Jyrkiä", joka normaaliin ajanlaskuun muutettuna antaisi syntymäajankohdaksi 9.3.1874. Anni Haakana ja hänen puolisonsa Juhana Haakana olivat syntyneet Vuolen pitäjässä. Juhanan syntymävuosi oli 1864 ja hän kuoli- todennäköisesti syöpään- Vuolella 10.5.1914. Anni Haakanan koti oli Vuolen Ala-Miikkulaisten kylässä ja Juhanan sanotun pitäjän Ylä-Miikkulaisten kylässä. Juhana Haakanan tiedetään suorittaneen asepalvelusta Pietarissa seitsemän vuotta. Avioiduttuaan Anni Läärän kanssa, hän tuli kotivävyksi Läärälle. Anni Haakana kuoli Pyhäjärven Konnitsassa 10.10.1930.

III. Lapset:

Mikko Haakana, s.10.3.1899 Vuolella

Taulu2

Aune Pärssinen, s.12.3.1903 Vuolella

Taulu3

Matti Haakana, s. 5.9.1905 Vuolella
 Maria Kaasalainen, s. 15.3.1908 Vuolella
 Heikki Haakana, s. 17.6.1911 Vuolella

Taulu 6
 Taulu 10
 Taulu 23

3. VUOLE-MUKKULAINEN

Otavan Iso Tietosanakirja vuodelta 1962 toteaa Vuolen pitäjistä seuraavaa: "Vuole-Miikkulainen ent. suomalainen kaksoisseurakunta Pohjois-Inkerissä Pähkinälinnan rovastikunnassa Pietari-Raasuiin rautatien itäisen haararadan varrella, n. 40-50 km Pietarista koilliseen ja n. 10 km ent. Suomen rajasta. Ruotsin vallan aikana Vuole oli Lempaalan kappeli, jolla jo 1700-luvun alussa oli oma pappinsa. Vuolen puukirkko rakennettu 1730. Kyliä oli 25, niistä 23 suomalaista linkeriläinen ja 1virolainen. LutherHaista väestöä oli Vuolella v.1919 6000."

3.1. HISTORIAALLINEN KATSAUS

Suomalaiset ovat siirtyneet 1600-luvulla Inkerinmaalle Ruotsin ryhdyttyä asuttamaan Inkeriä.

Suuri Vallankumous 1917 ei sanottavasti muuttanut inkeriläisten elämänmenoa. He eivät osallistuneet aktiivisesti politiikkaan, ja he säilyttivät isäntävaltaisen taloutensa, joskin jo 1919 painostusta ja tuholoistöitä bolsevikkien taholta oli todettavissa.

Vuonna 1936 Lempaalan, Vuolen ja eräiden muiden seurakuntien luterilaiset kirkot poltettiin ja asukkaat siirrettiin ensin Hatsinan ja Krasnoje Seloon sekä myöhemmin Siperiaan ja Keski-Aasiaan. Toimenpiteiden tarkoitus oli katkaista yhteydet Suomen suomalaisiin, vaikka ne olivat katkenneet jo 1920-luvulla.

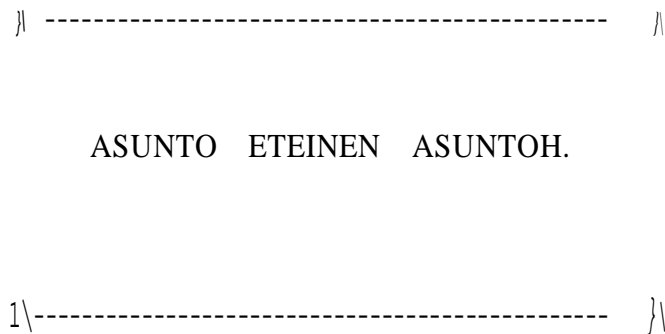
Lopullinen isku tuli vuonna 1937, jolloin autonomia likvidoitiin, suomalaiset koulut suljettiin, suomenkieliset radiolähetykset lopetettiin ja julkaisut lakkautettiin.

Edellä esitettyä taustaa vastaan tuntuisi Haakanan perheen päätös muuttaa Suomen puolelle vuonna 1919, ottaen huomioon talvi- ja jatkosodan koettelemukset, olleen oikeaan osunut ratkaisu.

3.2. ALA-MIKKULAINEN

Juhana ja Anni Haakanan talo sijaitsi Vuolen pitäjän Ala-Miikkulaisten kylässä. Haakanan tai paremminkin Läärän pientila oli n. 20 ha suuruinen. Metsää oli vähän. Valtion metsästä sai ottaa polttopuut. Lehmiä talossa oli tavallisesti viisi lypsävää, hevonen, kymmenkunta lammasta ja kanoja alle kymmenen.

Läärän talo oli suorakaiteen muotoinen. Huoneiden sijoittelu ilmenee oheisesta kaaviosta ja talon koko lienee ollut n. 9x7 m.

Ala-Miikkulaisissa oli kahdeksan taloa. Ne oli rakennettu kujasten varrelle toinen toisensa viereen.

4. ELÄMÄN ARKIPÄIVÄÄ

Haakanalta oli Maria Kaasalaisen ilmoituksen mukaan Pietariin matkaan. 80 virstaa. Kun virsta on 1068,8 metriä, olisi matkaa kertynyt n. 85 km. Kartasta katsottuna matka vaikuttaisi n. 50-60 km mittaiselta.

Pietariin vietiin talvella halkoja, heiniä ja kauraa. Paluukuormassa tuotiin "liiviä" eli vehnäleseitä ja käyttötarvikkeita. Pietarissa käytiin joka viikko ansaitsemismielessä. Taloista, joissa oli esim. kolme hevosta, käytiin suurkaupungissa jopa kolme kertaa viikossa.

Haakanalta eli Läärältä, jossa oli vain yksi hevonen, käytiin kaupunkimatkalla kerran viikossa. Ajomiehinä toimivat: iäkäs Aune-mummo Läärä, Juhana Haakana sekä Annin ja Juhanan vanhin poika Mikko. Mummo Läärä varautui talvisin huolella Pietarin matkaa varten. Hänellä oli yleensä lämmikkeenä spriipullo. Mummon mieltymys kyseiseen lämmikkeeseen oli todettavissa vielä Pyhäjärven Konnitsassa. Matti Haakanalla oli tapana tarjota Aune-mummolleen spriitotia, jolloin mummo aina muisti todeta: "Hyvvää se olki."

Juhana Haakanan kuoltua toimi ajo- ja rahtimiehenä Mikko. Ollessaan kerran ajamassa säilöntätarpeisiin jäitä Pietarissa, joutui Mikko tapaturmaan, jossa hänen nilkkansa murtui, kun jalka jäi reen pajun ja jääkapanan väliin. Mikko joutui olemaan viisi viikkoa tapahtuman jälkeen sairaalassa Pietarissa.

Naapurin miehet olivat tuoneet hevosen kotiin. Äiti Anni oli käynyt "Heiksettäin" Juhana Haakanan veli) kanssa Mikkoa katsomassa Pietarissa.

Kesäaikana vietiin Pietariin maitoa, voita, kermaa ja rahkaa (kuoritusta maidosta eli jopista uunissa paistettu). Ihmetellä sopii, miten maito säilyi happanematta n. 60 km:n taipaleella, vaikka jäitä jäähdytykseen olisi käytettykin.

Ylä-Miikkulaisista uitettiin Jorsulinjokea (lienee kartassa näkyvä joki, joka laskee Vuolenjokeen) pitkin halkoja Laatokan rantaan, jossa ne lastattiin "Ylliläisten" kolmeen proomuun. "Ylliläiset" olivat olleet hyvin varakkaita. "Yllilässä" oli pytinki, jossa oli kuusi huonetta, mutta siinä ei asuttu; pytinkiä vain maalautettiin aika ajoin. Vieraat käytettiin siellä, mutta varsinainen tarjoilu tapahtui toisessa rakennuksessa, jossa oli myös kuusi huonetta.

5. MAALITSA-AJO

Maalitsa-aja oli pietarilaisten kevättalvinen huvittelumuoto, josta maaseutulaiset saivat "taksituloja". Tähän vossikkaluontoiseen toimintaan tarvittiin hyvä ja siisti ajelureki. Hevosen valjaatkin oli varta vasten tätä tarkoitusta varten valmistettu. Vemmel koristeltiin silkkinauhoilla, valjaat olivat mustat ja koristeelliset. Myös aisat piti maalata mustiksi. Maalitsa-ajoon lähtijän oli varattava hevoselle kuorma rehuja. Kuorman päälle nostettiin varsinainen ajelureki. Maalitsa-ajaa harjoitettiin koko maaliskuu.

Haakanalta isä-Juhana ja hänen kuoltuaan Mikko hoiti maalitsa-ajovelvoitteen. Pietarilaiset ajelivat näillä maalitsamiesten ajoneuvoilla huviajtoa ja juhlivat.

Maalitsareellä ei kotipitäjässä ajettu edes kirkkomatkoja. Kirkkoreki oli oltava erikseen.

6. PETOELÄIMET

Petoeläimiä 1900-luvun alkupuolella esiintyi Vuolella runsaanpuoleisesti. Äiti Anni Haakana oli kohdannut puunhakumatkalla aamukuutamolla juosta joikattavan suden. Aune-mummo oli puolestaan nähnyt karhun mennessään heinätöihin niitylle. Runsas petoeläinkanta verotti luonnollisesti myös laidunnettavaa karjaa.

Haakanalaisten valmistellessa pakomatkaa Suomeen, oli karhu tullut pihaan metsissä käytyä taistelua pakoon v. 1919.

7. PAONVALMISTELUT

Bolsevikkien noustua valtaan, alkoi näkyä levottomuuksia myös Vuolen alueella. Kyliä poltettiin. Tämän kohtalon koki mm. Vuolen Ylä-Miikkulainen, jolloin asukkaat jäivät "puille paljaille". Ihmisiä likvidoitiin. Henkensä menetti mm. Haakanan lasten opettaja Isak Mononen. Väestöä pidätettiin ja vietiin pois tuntemattomaan päämäärään.

Mikko Haakanan oletettiin lähteneen sotaväkeen Pietariin, mutta todellisuudessa hän olikin paennut 2.5.1919 Suomeen. Kun tämä tuli bosevikijohdon tietoon, pidätettiin Anni Haakana. Naapurin isäntä oli kuitenkin vapauttanut hänet sekä antanut seuraavat ohjeet: "Jos tiedät pakotien, lähde perheinesi! Muussa tapauksessa tule takaisin ja kerro aina samalla tavalla: 'En tiennyt Mikon lähteneen Suomeen'."

Suomeen oli paennut melkoinen joukko inkeriläisiä nuoria miehiä keväällä 1919. Tähän joukkoon oli liittynyt myöskin Mikko Haakana. Näitä nuorukaisia palaili partisaaneina kotiseudulle kesän aikana. Kyseisiä partisaanitaistelijoita tuli myös Ala-Miikkulaisiin 17.10.1919. Ryhmä oli kuuden miehen vahvuinen. He ottivat yhteyden paimenessa olleeseen Matti Haakanaan, jota pyysivät kokoamaan heidän varusteitaan, joita olivat piilotelleet ennen pakomatkaansa Suomeen. Varusteet he olivat käskeneet kokoamaan tiettyyn latoon. Tähän samaiselle ladolle raskaasti aseistautuneet partisaanit olivat kehottaneet- Matti Haakanan välityksellä - Anni Haakanan perheen kokoontumaan. Kaikki muut pl. Aunemummo Läärä ja Suomessa ollut Mikko Haakana olivat saapuneet sovitulle paikalle määräaikaan mennessä, puolenyön jälkeen. Ladolle oli Haakanalta matkaan. 3 km. Partisaanit puolestaan saapuivat ladolle 18.10. n. klo 14, josta ottivat mukaansa varusteet ja Anni Haakanan perheen (Anni äiti, Matti, Maria ja 8-vuotias Heikki). Taivallus Suomeen alkoi. Matkaa Suomen rajalle olin. 15 km. Tiet oli ylitetty sissimäisen ovelasti, kukin kohdaltaan sivuttain askeltaen, jolloin jäi vaikutelma normaalista etenevästä tienkäytöstä, varsinkin kun käytettiin havuja loppusilaukseen. Illalla n. klo 18 raja oli ylitetty ilman kommelluksia.

8. TULO SUOMEEN

Metsäpirtin Tapparin kylään olivat sekä fyysisesti että psyykkisesti väsyneet pakolaiset saapuneet. Taavetti Hämäläisen talossa vietettiin ensimmäinen yö Suomessa. Sama talo jäi koko loppuvuodeksi Haakanan perheen kortteeripaikaksi. Kyseisen majapaikan oli järjestänyt Suomessa oleillut Mikko Haakana.

Noin viikko tulon jälkeen oli nuorukaisista kokoonpantu iskuosasto suorittanut yllätyshyökkäyksen Ala-Miikkulaisiin ja pitänyt kylää hallussaan kolme vuorokautta. Osastoon kuului myös Mikko Haakana.

Kun kylä oli vallattu, lähtivät Aune ja Matti Haakana Metsäpirtistä kotiseudulleen, josta toivat Suomeen Aune-mummon ja talon ainoan lehmän. Bolsevikit olivat vahvemman oikeudella vieneet muun karjan.

Tässä hyökkäyksessä Mikko Haakana haavoittui vaikeasti; räjähtävä luoti oli tunkeutunut viistäen rintalihaksen läpi ja räjähtänyt kainalossa. Mikko oli ryöminyt erääseen navettaan. Hän ei ollut edes sitonut itseään, koska luuli kuolevansa; eikä elävänä vihollisen vangiksi joutuminen ollut juolahtanut missään vaiheessa mieleen. Taistelijakumppanit olivat kuitenkin löytäneet hänet kyseisestä navetasta ja ensiavun jälkeen toimittaneet hänet Suomen puolelle kovapyöräisillä hevosajoneuvoilla. Mikko Haakanan kovuutta sotilaana ja toisaalta leikkimielisyyttä kuvaavat hänen sanansa: "Kun veri uusittiin, olen siksi elänyt näin vanhaksi."

Mikko Haakana oli toipunut verkalleen, sillä sairaalahoidossa oli täytynyt olla yli talven.

Mikko Haakanan bolsevikijärjestelmän vastaista mieltä osoittaa sekin, että hän oli osallistunut jo kesällä 1919 Viron taisteluihin.

9. ELÄMÄN ALKUUN SUOMESSA

Talvi 1919-20 oli vietetty Metsäpirtissä Taavetti Hämäläisellä. Amerikan Punaisen Ristin avustuslähetyksistä saatiin elintarvikkeita ja vaatteita. Perhe ei suinkaan ollut koossa. Mikko oli sairaalassa, Matti -14:sta ikävuodestaan huolimatta - oli sotilaiden mukana Kirsalassa, Aune oli palvelustyttönä, Maria hoiteli lapsenlikan tehtäviä Taavetti Hämäläisellä ja Aune-mummo Läärä, äiti Anni ja lapsista nuorin, Heikki, asuivat Hämäläisellä.

10. MUUTTO PYHÄJÄRVELLE

Edesmenneen Juhana Haakanan veli, Heikki, oli myös paennut Suomeen, Metsäpirttiin. Hänen muutettuaan Pyhäjärven Konnitsaan Yrjö Äijölle (poikia mm.: Viljo eli "Vili", Veikko jne. asuvat Suodenniemellä), oli Anni Haakana perheineen muuttanut lokakuussa 1920 myös Pyhäjärven Konnitsaan ja päässyt perheineen asumaan Antti ja Maria Hiirelle. Antti ja Maria Hiiri olivat ystävällisiä ja auttavaisia ihmisiä, kuten varmasti kaikki heihin tutustuneet Haakanan suvun jälkeläiset muistavat.

Vaikka Antti Hiiren taloa pidettiin kortteerina, oli luonnollisesti vanhempien lasten pakko ryhtyä ansaitsemaan elantoaan. Anni äiti ja Heikki Haakana sekä Aune-mummo Läärä jäivät asumaan Antti Hiirelle. **Mikko** oli edelleen "sotahommissaan". **Matti** lähti Räisälään Mauno Puputille rengiksi.

Eikä varmaan palkollisessa sen paremmin kuin talossakaan ollut moittimista, koska työsuhde jatkui seitsemän vuotta eli vuoteen 1927. Tällöin Matti ja Heikki ostivat yhteisen hevosen, jolla ryhtyivät ajamaan talvisin rahtia eri puolilla Kannasta. Kesäisin Matti oli edelleen renkinä Puputilla Räisälässä ja Heikki taas renkinä Konnitsassa mm. kylän poliisilla, Aleksii Pärssisellä. Veljekset pitivät nyt "tukikohtana" Konnitsan Uololaa, jossa Bernhard Kaasalainen oli isäntänä. Hän oli solminut avioliiton Maria Haakanan kanssa kesäkuussa 1928.

Vuonna 1937 Bernhard Kaasalainen ajoi asiaa, että serkkunsa Maria Herra vuokrasi Konnitsan kylän naapurikylästä, Viilinkolkalta Matti ja Heikki Haakanalle Herrasuo nimisen tilan. Kun veljekset olivat poikamiehiä, palkkasivat he Hilda Forsbergin kotiapulaiseksi.

Matti kihlautui 9.9.1939 Alina Ijäksen kanssa, joka oli Heikki ja Eeva Ijäksen tytär Konnitsan "ylpuolelta". Sanonta "ylpuolelta" riippui siitä, miltä puolelta Kiimajärveä katsoi eli kyseessä on samanlainen sanonta kuin Turussa "Tuolt' tai täl' puol' jokkee". Kun Matti solmi lokakuussa 1939 avioliiton Alina Ijäksen kanssa, tuli Herransuon taloon nuorikko.

Aune meni paikalliseksi Pyhjärven Keljan kylään Juho Puputille. Aune oli palkollisena Puputilla 4,5 vuotta. Täältä hän muutti Myllypeltoon, Räisälään veljensä Matti Haakanan luo Mauno Puputille, jossa Aune palveli siihen saakka, kunnes solmi avioliiton Matti Pärssisen, Aatam-Heikkilän Matti, kanssa 13.11.1927.

Maria oli talven 1920-21 Antti Hiirellä lapsenliikkana. Keväällä 1921 hän meni lapsenlikaksi Mikko Lappalaiselle Alakylään. Lisäksi täällä kuului tehtäviin sisäkköapulaisen askareet ja kesällä paimenessa käynti. Lappalaisella Maria oli 31.12.1924 saakka. Hän siirtyi 1.5.1925 piiaksi Käkisalmen Tenkalahteen Kaino Komolaiselle. Maria hoiteli talon karjaa, jota oli yleensä kymmenen lypsävää. Kesäisin hän otti osaa myös ulkotöihin.

Marialle sattui 3.6.1927 työtapaturma siivotessaan pöytää. Tällöin pöydällä pystyssä ollut neula tunkeutui oikean käden käffilileneen ja katkesi samalla. Ensivassa tohtori Miettinen ei löytänyt neulaa, jolloin Maria passitettiin Viipuriin läänisairaalaan, missä edellä mainittu lääkäri Miettinen oli orientoitumassa ja hän suoritti leikkauksen. Nyt neula poistettiin kädestä, mutta oli se ehtinyt siellä päivän yli kaksi kuukautta ollakin.

Seuraavan talven Maria vietti Konnitsassa Antti Hiirellä. Maria oli tutustunut jo vuonna 1926 Bernhard Kaasalaiseen. Kättä parannellessa oli aikaa seuranpitoon, josta oli seurauksena, että 17.6.1928 Maria ja Bernhard vihittiin Pyhjärven kirkossa.

Heikki oli Pyhjärven Konnitsaan tullessa yhdeksän vuoden ikäinen. Hän kävi kansakoulun Konnitsassa. Kesäisin Heikki oli paimenpoikana Räisälässä Puputilla ja Konnitsassa Juho ja Iita Kallosella, jossa tytärten nimet olivat: Lahja Laina, Marja Liisa, Iita Helena ja Anna Kaisa.

Päästyään koulusta, oli Heikki renkinä maanviljelijä-poliisilla Aleksi Pärssisellä. Heikki Haakana sai Suomen kansalaisuuden v. 1936. Hän meni helmikuussa 1937 suorittamaan varusmiespalvelusta RtR 3:een Konevitsan saarelle Laatokalla, joka kuului Pyhjärven pitäjään. Palvelusaika oli 15 kuukautta. Unohtumattomasti on kirjoittajalle jäänyt mieleen Heikki-enon lomat. Oli tärkeää, että pääsi sovittamaan kaksinauhaista rannikkotyöstämiehen lakkia ja leijonavyötä. Myös jokaisella lomalla, joita tosin ei ollut monta, hän muisti kerrata: "Teistä, pojat, saisi sitten hyviä 'tykinluntteja' (tykinputken puhdistuksessa käytetty rätti)."

Heikki Haakana vapautui ns:sta vakinaisesta väestä kesäkuussa 1938. Hän jatkoi veljensä Matin kanssa Herran tilan viljelemistä Viilinkolkalla. Tilan vuokrapaperit oli laadittu Heikki Haakanan nimiin, joskin veljekset yhdessä tilaa viljelivät.

Heikki Haakana lähti YH:hon eli yleisharjoitukseen 9.9.1939, siis samana päivänä kun Matti Haakana ja Alina Ijäs solmivat kihlauksen. Heikki osallistui talvisodan taisteluihin. Hän varjeltui silloinkin haavoittumiselta, vaikka suuri kranaatinsirpale repi manttelin rinnan kohdalta ihoa myöden riekaleiksi.

Kotiuduttuaan talvisodasta Heikki tuli Alavudelle Lauri Heinosen taloon, jossa Bernhard Kaasalaisen perhe oli evakkomajoituksessa. Hän avioitui talon tyttären, Fanny Heinosen, kanssa v. 1941.

Oltaessa ns:na välisenä aikana eli vuosina 1942-44 Pyhjärven Karmitsan kylässä, ostivat **Matti ja Alina Haakana** "ylpuolelta" vapaussodan aikaiselta sotaleskeltä, Edla Erikssonilta, pienen maatilan, yht. 5 ha maita ja jossa oli mm. tuvan ja kamarin käsittävä päärakennus. Kauppa tehtiin v. 1943- Kalle Kaasalaisen mukaan - 20 000 markan kauppahinnasta.

Heikki ja Fanny ostivat myös pienen maatilan Konnitsan kylän Niityiltä virolaissyntyiseltä emigrantilta, Gegeliltä. Gegell oli poikasten hyvä ystävä, joka ei vahingossakaan unohtanut kysäistä pojilta: "Mitä nää pojan mukkermunat tietää?"

Kirjoittajalla ei ole tiedossa tilan kauppahinta, mutta "evakuointia" polkupyörällä kyseiseltä tilalta Bernhard Kaasalaiselle suoritin Heikki-enon pyynnöstä, hänen käytyä Siiranmäestä käsin Konnitsassa kesäkuussa 1944 ja annettua ohjeet tavaroiden kuljettamisesta.

11. SUKUTIETOJA JA SUKUHAAROJEN EVAKKOTIET

Taulu 2

III. Mikko Haakana syntyi Vuolella 10.3.1899. Hän avioitui Lempaalasta kotoisin olevan Liisa o.s. Stepanoffin kanssa v. 1928. Heillä ei ollut lapsia. Kuten edellä tuli ilmi, olivat Mikon nuoruusvuodet esikoisaseman vuoksi työntäyteiset ja värikkäät. Selvittyään sotatehtävistä, hän pestautui Valtion Rautateiden palvelukseen. Hänellä oli erinomaiset matemaattiset lahjat. Mikko Haakanasta tuli VR:n mittausryhmän johtaja. Hän osallistui mm. seuraaviin ratatöihin: Viipuri-Koivisto, Viipuri-Valkjärvi, Elisevaara-Imatra, Joensuu-Ilomantsi ja viimeksi Orivesi-Jämsä radan töihin. Hän asui Orivedellä päästyään VR:ltä eläkkeelle. Mikko kuoli Orivedellä 30.12.1982. Hänen puolisonsa Liisa kuoli Orivedellä v. 1987. Hän eli 9 päivää vaille 80-vuotiaaksi.

III. Aune Pärssinen o.s. Haakana, s. 12.3.1903 Vuolella, k. 23.9.1985 Äetsässä Kiikassa). Hän avioitui Pyhäjärven Puikkoisista olevan Matti Pärssisen kanssa 13.11.1927. Matti Pärssinen on syntynyt Pyhäjärvellä 8.9.1903.

IV. Lapsi:

Arvo Pärssinen, s. 9.3.1928 Pyhäjärvellä

Taulu 4

Taulu4

Arvo Pärssinen, s. 9.3.1928 Pyhäjärvellä, pso Eila Annikki o.s. Kalliokoski, s. 7.4.1932 Ikaalisissa, vihitty 7.10.1956.

V. Lapset:

Jukka Matti Pärssinen, s. 26.3.1958 Kiikassa

Taulu 5

Timo Kalervo Pärssinen, s. 2.6.1960 Kiikassa

Taulu 6

Kyösti Sakari Pärssinen, s. 12.5.1966 Kiikassa

Taulu 5

V. Jukka Matti Pärssinen, s. 26.3.1958 Kiikassa, pso Liisa Helena o.s. Veiskola, s. 26.7.1951 Vetelissä, vihitty 1986.

Taulu 6

V. Timo Kalervo, s. 2.6.1960 Kiikassa, pso Helena Aino Heljä o.s. Lähteenmäki, s. 11.3.1957 Eurajoella, vihitty 1985.

VI. Lapsi:

Viivi Emilia Pärssinen, s. 19.5.1986 Eurajoella

11.1. AUNE, MATTI JA ARVO PÄRSSISEN EVAKKOTAIVAL

Aune ja Arvo Pärssinen olivat lähteneet kotoaan Pyhäjärven Puikkoisista 6. päivä joulukuuta 1939. Heidät kuormattiin junaan karjan kanssa Myllypellon asemalla, josta tekivät taivalta Tervajoen asemalle Vaasan radalla. Täältä matkalaiset ohjattiin Vähäkyrön Tapoilan kylään Nikkolan taloon. He asuivat täällä syksyyn 1940, josta muuttivat samassa kylässä sijainneeseen Kalle Jussilan taloon.

Paluu kotiin, Pyhäjärvelle, tapahtui jo syksyllä 1941. Puikkoisiin he saapuivat 15.9.1941. "Tätä kotona olon ihanuutta kesti 19. päivä syyskuuta 1944 saakka," toteaa Arvo Pärssinen muistiinpanoissaan. Karja oli evakuoitu jo ennen juhannusta kyseisenä vuonna.

Uusi evakkotaival suuntautui Vilppulan Kolhoon, josta siirryttiin Kankaanpään kylään Otto Kankaanpään taloon, jossa he olivat toukokuun alkuun v. 1945. Täältä muutettiin Satakuntaan Huittisten Raijalan kylään. Raijalassa he majoittuivat ystävällisten ja evakkoja ymmärtävien Perttulan isäntäväen taloon.

Huittisissa he asuivat 27.12.1946 saakka, jolloin muuttivat nykyiseen sijoituskuntaan, Kiikkaan.

Perhe asui ensin Matti ja Jalmari Pärssisen talossa Kiikan Kikkelän kylässä. Helmikuussa 1947 ostettiin Ruotsilan kartanon maista erotettu maatila. Väli aikaista asumista varten rakennettiin aluksi pienikokoinen mökki. Lehmät saatiin sijoitettua tilalla olleeseen sarraimen eli länsisuomalaisittain suuliin. Tilalle muutettiin syyskuussa 1947.

Syyskuussa 1944 alkanut evakkotaival oli päättynyt. Matti, Aune ja Arvo Pärssinen rakensivat tilalle navetan v. 1949 ja päärakennus valmistui v. 1951.

Arvo Pärssinen on isännöinyt taloa isä Matin jälkeen ja tila tulee pysymään vankasti myöskin seuraavan polven hallussa.

Taulu 7

111. Matti Haakana, s. 5.9.1905 Vuolella, k. 28.4.1963 Porissa, pso Alina o.s. Ijäs, s. 1910 Pyhäjärvellä, k. 1953 Porissa. Matti ja Alina Haakanan evakkotaivalta käsitellään Maria Kaasalaisen tietojen kohdalla. Heikki Haakanan muutettua perheineen v.1946 Alavudelle, jäi Matti Haakanan perhe edelleen Tyrvään Stormin kylän Satimukselle, josta muuttivat 1949 Porin mlk:aan. Täällä heille osoitettiin maatila. Tila myytiin 1970-luvulla.

IV. Lapset:

Eeva Kneib, s. heinäkuussa 1940

Taulu 8

Leo Haakana, s. 3.7.1943 Pyhäjärvellä

Taulu 9

Markku Haakana, s. syyskuussa 1950 Porin mlk:ssa

Taulu 8

IV. Eeva Kneib o.s. Haakana, s. heinäkuussa 1940, pso Horst Kneib
perhe asuu Saksassa

V. Lapset: kaksi poikaa

Taulu 9

IV. Leo Haakana, s. 3.7.1943 Pyhäjärvellä, pso Asta o.s. Kuja-Perälä, s. 1946
Jalasjärvellä. Leo työskentelee Vuorikemia Oy:ssä ja Asta Haakana toimii
toimistovirkailijana kirkkoherranvirastossa. Perhe asuu omakotitalossa Porissa.

V. Lapsi:

Ilari Haakana, s. 1971 Porissa

IV. Markku Haakana, s. syyskuussa 1950 Porin mlk:ssa, pso Aino o.s. Puustinen,
eronneet

V. Lapsi:

Jussi Haakana

Taulu 10

111. Maria Kaasalainen o.s. Haakana, s. 15.3.1908 Vuolella, pso Bernhard Johannes
Kaasalainen, s. 29.1.1902 Pyhäjärvellä, k. 29.12.1958 Suodenniemellä. Vihittiin
Pyhäjärven kirkossa 17.6.1928 samanaikaisesti kuuden muun avioparin kanssa.
Kun rovasti K. Wiika oli lomalla, suoritti vihkimisen Sortavalan Seminaarin
johtaja.

IV. Lapset:

Kerttu Maria Karva, s. 20.9.1928 Taulu 11

Tuovi Annikki Turppa, s. 18.5.1930 Taulu 13

Erkki Topias Kaasalainen, s. 20.3.1932 Taulu 16

Eino Matti Kaasalainen, s. 21.4.1934 Taulu 19

Raimo Johannes Kaasalainen, s. 25.11.1936 Pyhäjärvellä, k. 14.9.1937
Pyhäjärvellä

Raimo Johannes Kaasalainen, s. 29.6.1938 Taulu 22

Taulu 11

IV. Kerttu Maria Karva o.s. Kaasalainen, s.20.9.1928 Pyhäjärvellä, pso Aulis Karva, s. 8.2.1928 Karkussa. Kerttu on ollut kotiäiti ja Aulis Aamulehden palveluksessa, toimien mm. sanotun lehden ilmoituspäällikkönä. Asuvat omakotitalossa Tampereen Raholassa ja Vammalassa Kuloveden rannalla olevassa kiinteistössä.

V. Lapset:

Pasi Uolevi Karva, s. 10.6.1952 Tampereella	Taulu 12
Kari Ismo Karva, s. 21.3.1954 Tampereella	
Teppo Tapani Karva, s. 9.11.1955 Tampereella	
Maarit Anitta Karva, s. 1.8.1957 Tampereella	
Jari Aulis Karva, s. 4.5.1959 Tampereella	
Aki Jukka Karva, s. 11.1.1962 Tampereella	
Kimmo Ari Karva, s. 23.9.1965 Tampereella	
Jyrki Ahti Karva, s. 14.6.1967 Tampereella	

Taulu 12

V. Pasi Uolevi Karva, s. 10.6.1952 Tampereella, toimii liikealalla, pso Marianne Teija o.s. Kärnä, s. 11.8.1959 Riihimäellä.

VI. Lapset:

Annemari Kristiina Karva, s. 27.11.1981 Tampereella

Taulu 13

IV. Tuovi Annikki Turppa, s. 18.5.1930 Pyhäjärvellä, pso Leo Turppa, s. 22.5.1926 Käkisalmessa. Leo on toiminut liikenneopettajana. Omistavat nyt Hervanna liikenneopiston Tampereella. Asuvat 1960-luvun alussa valmistuneessa omakotitalossa Lamminpäässä.

V. Lapset:

Jorma Matti Turppa, s. 24.2.1951 Suodenniemellä, kuoli tapaturmaisesti Yläjärvellä 1985	
Ritva Annikki Pirilä, s. 29.4.1953	Taulu 14
Kari Juhani Turppa, s. Hämeenkyrössä 12.5.1957	
Merja Anneli Kovvitz, s. 18.10.1959 Pirkkalassa	Taulu 15

Taulu 14

V. Ritva Annikki Pirilä o.s. Turppa, s. 29.4.1953 Muhoksella, suorittanut keskikoulun, toimii vakuutusvirkailijana Pohjolassa, vihitty 1975, pso Matti Pirilä, laborantti, liikenneopettaja ja maanviljelijä.

VI. Lapset:

Petri Jussi Matias Pirilä, s. 23.7.1975	Tampereella
Elina Annikki Pirilä, s. 5.3.1981	Tampereella
Päivi Sinikka Pirilä, s. 13.1.1985	Tampereella

Taulu 15

V. Merja Anneli Kovvitz o.s. Turppa, s. 18.10.1959 Pirkkalassa, kirjoitti ylioppilaaksi v. 1979, pso Harald Kovvitz mainosalan yrittäjä, asuvat Hampurissa.

Taulu 16

IV. Erkki Topias Kaasalainen, s. 20.3.1932 Pyhäjärvellä, pso Anja Heilevi o.s. Alanko, s. 18.8.1935 Hämeenkyrössä, suorittanut kansanopiston kurssin 1952 ja Tampereen konttoriopistokurssin samana vuonna Tampereella. Erkki Kaasalainen suorittanut Kadettikoulun v. 1959-61. Lisäksi suorittanut kapteeni- ja esiupseeritutkinnon ja taisteluvälineupseerikurssin. Jäänyt puolustusvoimien majurin virasta eläkkeelle 1980. Asuvat 1969 valmistuneessa omakotitalossa Vammalassa.

Lapset:

Tero Uolevi Kaasalainen, s. 5.3.1955 Hämeenkyrössä	Taulu 17
Jaakko Juhani Kaasalainen, s. 6.5.1965 Kangasalla	Taulu 18

Taulu 17

V. Tero Uolevi Kaasalainen, s. 5.3.1955 Hämeenkyrössä, suorittanut keskikoulun ja Päälylyopiston, sotilasarvo ylivääpeli, palveluspaikka SaTSpE Säkylä, ollut YK:n palveluksessa Siinailla v. 1977, pso Mirja Anneli o.s. Hurri, s. 4.6.1957 Huittisissa, vihitty 1979, suorittanut hammaslääketieteen lisensiaattitutkinnon Turussa, toimii Alastaron kunnan terveyskeskushammaslääkärinä. Ostivat omakotitalon Alastarossa v. 1986.

VI. Lapset:

Mikko Uolevi Kaasalainen, s. 19.5.1982 Alastarossa
Matti Johannes Kaasalainen, s. 27.4.1984 Alastarossa

Taulu 18

V. Jaakko Juhani Kaasalainen, s. 6.5.1965 Kangasalla, peruskoulun suorittettuaan kävi kaksivuotisen metsurikurssin Peipohjassa ja Kullaalla. Louhinta-alan urakoitsija, pso Ira o.s. Kantonen, vihitty 1988, Ira osallistui kevään 1989 ylioppilaskirjoituksiin, kemikaalialan liikkeen myyjä, asuvat omakotitalossa lähellä Tyrvään voimalaitosta.

Taulu 19

IV. Eino Matti Kaasalainen, s. 21.4.1934 Pyhäjärvellä, pso Terttu o.s. Niemi, s. 1.11.1937 Suodenniemellä, suorittanut keskikoulun, vihitty 1957, omistivat Porissa kaksi kiinteistöä vuodesta 1957lähtien, myivät talot v. 1982, ostivat omakotitalon Harjavallasta 1983. Eino Kaasalainen toimii Asevarikko 3:n luolastanhoitajana Kullaalla. Terttu Kaasalainen on Porissa Anttilan tavaratalon palveluksessa.

V. Lapset:

Jari Tapani Kaasalainen, s. 25.3.1958 Porissa

Taulu 20

Tuija Kristiina Lahtinen, s. 6.5.1963 Porissa

Taulu 21

Taulu 20

V. Jari Tapani Kaasalainen, s. 25.3.1958 Porissa, pso Päivi Orvokki o.s. Haapaniemi, s. 20.3.1959 Porissa, merkantti/toimistovirkailija. Jari Kaasalainen on suorittanut metsurikurssin, työskentelee Porin metsähoitoyhdistyksen palveluksessa, palvellut merimiehenä rahti- ja säiliöaluksilla useita kertoja.

VI. Lapset:

Suvi Tuulia, s. 1.12.1979 Porissa

Taulu21

V. Tuija Kristiina Lahtinen o.s. Kaasalainen, s. 6.5.1963 Porissa, ylioppilas, suorittanut kodinhoitajan tutkinnon, aloittanut opiskelut humanististen aineiden tiedekunnassa Tampereen yliopistossa v. 1988, pso Veli-Matti Lahtinen, s. 1963 Porissa, ylioppilas, työskennellyt Rosenlew Oy:ssä ja Ruotissa teollisuuden palveluksessa. Ollut YK:n palveluksessa Golanilla v. 1985.

Taulu 22

IV. Raimo Johannes Kaasalainen, s. 29.6.1938 Pyhäjärvellä, pso Ulla Irmeli o.s. Koivisto, s. 6.4.1947 Kalajoella, vihitty 1969. Raimo Kaasalainen toiminut TVL:n palveluksessa, viimeksi työnjohtajana. Ulla Kaasalainen toimii apujohtajana (perushoitaja) vanhusten hoitolaitoksessa. Omistavat rivitalo-osakkeen Tampereella.

V. Lapset:

Arja Annikki Kaasalainen, s. 5.7.1969 Tampereella, ylioppilas

Risto Johannes Kaasalainen, s. 11.6.1974 Tampereella

11.2. BERNHARD JA MARIA KAASALAISEN PERHEEN EVAKKOTIE

Yleisharjoituksen (YH) alettua syksyllä 1939 majoitettiin Bernhard Kaasalaisen taloon JR 23:n Itkk-joukkueen puolikas. Sotapoliisi Väinö Pärssinen toi 3.12.1939 käskyn, jonka mukaan piti kokoontua aikailematta Aleksii Pärssiselle. Täältä lähdettyämme kuljettajan ajovirheen vuoksi auto kuormineen tuli Käkisalmeen eikä Pyhäjärvelle kuten oli tarkoitus.

Kaksi vuorokautta kestäneen "mullivaunukyydin" jälkeen 5. päivä joulukuuta kello viiden aikaan tavaravaunun ovet avattiin ja saatiin tietää oltavan Alavudella. Evakot siirrettiin asemanseudun koululle, josta Arvi Kaasalaisen perheen kanssa meidät majoitettiin Lauri Heinosen taloon. Mieliin on jäänyt evakkokamarissa syttynyt tulipalo jouluaamuna. "Arvi- mummon" kevytunisuus pelasti pahemmilta seuraamuksilta kymmenhenkisen evakkoryhmän.

Sotatalvi 1939-40 kului lapsilta pääasiallisesti mäenlaskussa. Äiti Maria ja Selma Kaasalainen osallistuivat Heinosen karjan hoitoon.

Bernhard Kaasalainen kotiutettiin sotapoliisitehtävistä vasta heinäkuussa 1940. Heikki Haakana saapui siviiliin pääsyn jälkeen sisarensa perheen luo Lauri Heinoselle. Talon tyttärestä Fanny Heinosesta tuli Heikki Haakanan elämänkumppani 37 vuodeksi.

Toukokuun alkupuolella 1941 sai Bernhard Kaasalaisen perhe käskyn muuttaa Kiikoisiin. Näin tehtiin ja Kustaa Kallion talosta löytyi majoituspaikka. Bernhard Kaasalaiselle Kiikoisissa oleskeluaika jäi lyhyeksi, kun isänmaa kutsui miehiään riveihin jatkosotaa varten.

Raimoa lukuun ottamatta kaikki neljä Kaasalaisen lasta kävivät yli viiden kilometrin päässä olevaa Jylhänmaan kansakoulua.

Toukokuun 16. päivä 1942 lähdettiin takaisin Karjalaan. Kalle ja Rauha Kaasalainen olivat jo syksyllä 1941 palanneet Konnitsan Uololaan. Alkoi kahden vuoden jakso kotiseudulla, jossa lapset kävivät Alpo ja Anni Suomalaisen opissa Karmitsan kansakoulussa.

Kesäkuun 9. päivä 1944 Puna-armeija alkoi raivoisan vastaiskun Kannaksella, joka oli koitua tuhoisaksi Suomelle. Kaikki voimansa äärimmilleen ponnistaen Suomi saavutti torjuntavoiton kaikilla rintamalohkoilla. Rauhanehdot olivat kuitenkin ankarat ja Karjala menetettiin lopullisesti.

Oltiin jälleen evakkotiellä. Kerttu ja Annikki Kaasalainen ajoivat lehmiä jalkapatikassa Savonlinnaan, josta muutaman päivän pysähdyksen jälkeen jatkettiin junalla Keuruulle. Kun isä Bernhard oli sotahommissa Karhumäen suunnassa, äiti Maria Raimon kanssa Korpilahdella ja Eino ja Erkki Alavudella Lauri Heinosella, voitaneen sanoa perheen olleen hajallaan. Kaikki aikanaan kerääntyivät Multian Muuraismäen taloon, josta jälleen tammikuun alussa 1945 lähdettiin muuttamaan, nyt Tyrvääseen.

Alkuselvittelyjen jälkeen kortteeripaikka löytyi Tyrvään Kaltsilan kylän Vanhakylän muonamiehen mökistä. Tässä asusteltiin kevääseen 1947, jolloin Bernhard Kaasalaiselle osoitettiin tila Suodenniemen Lahdenperästä, Mustapään kartanon maista. Bernhard Kaasalaisen perheen evakkotie on katsottava päättyneen tähän. Edessä oli uuden kodin rakentaminen. Omaan kotiin muutettiin joulukuussa 1947.

Taulu 23

III. Heikki Haakana, s. 17.6.1911 Vuolella, k. 12.7.1977 Ähtärissä, pso Fanny Judit o.s. Heinonen, s. 3.8.1915 Alavudella, kuoli 29.1.1984 Soinissa. Heikki Haakana osallistui sekä talvi- että jatkosotaan. Taisteli jatkosodassa kuuluisan JR 7:n riveissä mm. Siiramäen ja Vuosalmen raivoisissa torjuntataisteluissa. Hänelle on myönnetty useita kunniamerkkejä. Jatkosodan aikana Fanny Haakana asui kotonaan Alavudella ja osallistui talon töihin. Kuten aikaisemmin todettiin, oli heillä tila ostettuna Pyhäjärvellä, joten Haakanoiden vakaa tarkoitus oli asettua asumaan Pyhäjärven Konnitsaan.

Vuonna 1945 Heikki ja Matti Haakana perheineen muuttivat asumaan Tyrvään Stormin kylän Satimukselle, jossa Heikki oli talon töissä ja Matti ajoi rahtia Tyrvään Kaltsilassa ja piti kortteeria Bernhard Kaasalaisen perheen parissa.

Heikki ja Fanny Haakana muuttivat Alavuden kautta 1949 Soiniin, josta ostivat maatilan ja ryhtyivät sitä viljelemään voimaperäisesti, josta Fanny Haakanalle täytyy antaa erityinen tunnustus erinomaisen ahkerana työntekijänä ja tarmokkaana perheenäitinä.

IV. Lapset:

Arvo Heikki Haakana. s. 20.11.1941 Alavudella, hukkuu kalastusmatkalla Ähtärinjärveen 19.5.1966

Eino Juhani Haakana, s.10.3.1943 Alavudella Taulu 24

Liisa Maria Haakana, s.29.1.1946 Alavudella Taulu 26

Aune Annikki Tuominen, s.14.5.1948 Alavudella Taulu 27

Eila Kaarina Haakana, s.17.12.1951 Soinissa Taulu 28

Rauha Sisko Haakana, s.10.1.1958 Soinissa, muuttanut 1984 Turkuun, Henrikin seurakuntaan, hortonomi.

Taulu 24

IV. Eino Juhani Haakana, s.10.3.1943 Alavudella, pso Marja-Kaisa o.s. Kokkonen, s.14.1.1938 Joensuussa, vihitty avioliittoon 1964.

Eino Haakana on suorittanut keskikoulun ja poliisitoimeen liittyviä kursseja, toimii poliisina. Marja-Kaisa Haakana on opiskellut teologiaa Helsingin yliopistossa, toimii Soinin kirkkoherraviraston toimistovirkailijana.

V. Lapset:

Heini Maria Kratz, s.25.8.1965 Helsingissä

Taulu 25

Sakari Juhani, s.16.3.1968 Soinissa

Liisa-Maria, s.21.2.1975 Soinissa

Taulu 26

IV. Liisa Maria Haakana, s.29.1.1946 Alavudella, sairaanhoitaja, ollut avioliitossa Risto Raumaheimon kanssa, eronneet. Liisa Haakana on toimessa Oulussa.

V. Lapset:

Kari Raumanheimo, s. 1978

Taulu 27

IV. Aune Annikki Tuominen o.s. Haakana, s.14.5.1948 Alavudella, pso maanviljelijä Tapani Tuominen Jalasjärveltä. Aune Haakana toimi alkuun koulutuksensa mukaisesti mejerialalla, perusti kuitenkin myöhemmin oman luontaistuoteliikkeen Jalasjärvelle.

V. Lapset:

Mika Tuominen, s.1975 Jalasjärvellä

Taulu 28

IV. Eila Kaarina Haakana, s.17.12.1951 Soinissa, ylioppilas, suorittanut kotitalousteknikkokurssin, toimii Soinin vanhainkodin laitosemäntänä, asuu vanhempiensa rakentamalla kotitilalla Soinissa.